

Lehdistötiedote

Luxemburg, 19. syyskuuta 2017

EU:n on vähennettävä päästöjä ja myös sopeuduttava ilmastonmuutokseen, varoittavat tarkastajat

Ilmastonmuutoksen torjunta edellyttää tehokkaita energia-alan toimia, todetaan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tuoreessa yleiskatsauksessa, jonka aiheena ovat EU:n energia- ja ilmastotoimet. Energiantuotannon ja -kulutuksen osuus EU:n kasvihuonekaasupäästöistä on tarkastajien mukaan 79 prosenttia. Vaikka kasvihuonekaasupäästöjä onnistuttaisiin vähentämään, on silti välttämätöntä sopeutua ilmaston muuttumiseen. Euroopan ilmasto on tämän vuosisadan lopulla hyvin erilainen kuin nykyään, vaikka lämpötila nousisi korkeintaan Pariisiin ilmasopimuksessa ennakoitulla kahdella celsiusasteella.

Yleiskatsauksessa esitetään yhteenveto EU:n toiminnasta ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja EU:n jäsenvaltioiden tarkastuselinten keskeisistä tarkastuksista. Lisäksi siinä tuodaan esiin suurimmat haasteet ja siten pohjustetaan lainsäädännöstä käytävää keskustelua ja tulevaa tarkastustyötä.

Tarkastajat toteavat, että energia-asiat ja ilmastonmuutos liittyvät läheisesti toisiinsa: 79 prosenttia EU:n kasvihuonekaasupäästöistä on peräisin pitkälti fossiilisten polttoaineiden käyttöön perustuvasta energiantuotannosta ja energiankulutuksesta (esim. liikenteessä, teollisuudessa, kotitalouksissa ja maataloudessa). Monia näistä ongelmista voidaan ratkoa parhaiten jäsenvaltioiden välisellä yhteistyöllä ja ne ovat tärkeällä sijalla EU:n asialistalla.

”EU:n on vähennettävä kasvihuonekaasupäästöjä ja lisäksi sopeuduttava ilmaston muuttumiseen. Tämänhetkisten ennusteiden mukaan edistymisen on kuitenkin jatkuttava, jotta vuosille 2030 ja 2050 asetetut kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteet voitaisiin saavuttaa. Ilmastonmuutoksen vaikutusten oikea ennakoiminen ja niihin sopeutumisen suunnittelu ovat myös suuri haaste EU:lle ja sen jäsenvaltioille. Ennakoiminen ja varautuminen vähentävät kuitenkin tarvetta reagoida tapahtumiin myöhemmin, jolloin se on kalliimpaa”, toteaa yleiskatsauksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Phil Wynn Owen.

Tarkastajat toteavat, että energia-alalla EU:n toimien keskiössä on energian sisämarkkinoiden luominen, jotta voitaisiin mahdollistaa kaasun ja sähkön vapaa toimittaminen ja kauppa koko EU:n alueella. Energian sisämarkkinoiden tavoitteena on saavuttaa EU:n energiapolitiikan tavoitteet eli kohtuullisesti ja kilpailukykyisesti hinnoitellun, kestävä ja varman energiansaannin turvaaminen kustannustehokkaasti. Vaikka tietyillä EU:n alueilla on edistytty merkittävästi, energian

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen yleiskatsauksen sisältämät keskeiset tiedot. Yleiskatsaus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja Puh. (+352) 4398 47063 Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63
Damijan Fišer – Lehdistöavustaja Puh. (+352) 4398 45410 Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24
12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg
Sähköposti: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

sisämarkkinoita ei ole vielä saatu toteutettua.

EU:n ilmastotoimista useimmissa keskitytään kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen. EU on asettanut tavoitteeksi vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 20 prosentilla vuoteen 2020 mennessä ja 40 prosentilla vuoteen 2030 mennessä. EU aikoo vähentää kasvihuonekaasupäästöjään vuoteen 2050 mennessä 80–95 prosentilla vuoden 1990 tasoon verrattuna. Kasvihuonekaasupäästöjä pyritään vähentämään eri aloilla eri tavoin. EU on päästökauppajärjestelmällään asettanut katon tiettyjen energihuollon alojen, energiaintensiivisen teollisuuden ja ETA-alueen sisäisten lentojen kokonaispäästöille. Se on ”asettanut hinnan” hiilidioksidille luomalla päästöoikeuksien markkinat. Muilla aloilla on pyritty vähentämään päästöjä asettamalla jokaiselle jäsenvaltiolle päästövähennystavoitteita.

Tarkastajat toteavat, että EU:n vuosille 2030 ja 2050 asettamia päästöjen vähennystavoitteita ei saavuteta ilman merkittäviä lisätoimia ja että kaikilla talouden aloilla on toimittava tavoitteiden saavuttamiseksi. Jotta vuoden 2030 tavoitteet voitaisiin saavuttaa, vuotuisia päästövähennyksiä on lisättävä puolella seuraavien kymmenen vuoden aikana. Vuoden 2030 jälkeen on tehtävä vieläkin suurempi muutos: päästövähennystahdin on oltava kolmesta neljään kertaa aiempaa nopeampaa, jotta vuoden 2050 tavoite voidaan saavuttaa.

Vuonna 2013 laadittu EU:n sopeutumisstrategia kannustaa jäsenvaltioita toteuttamaan toimia, mutta toimet eivät ole pakollisia.

Yleiskatsausta varten käytiin läpi 269 EU:n ja jäsenvaltioiden tarkastuskertomusta. Vaikka uusiutuvien energialähteiden käyttö on nopeasti lisääntynyt ja niiden kustannukset pienentyneet koko maailmassa, tarkastuksissa on havaittu energia-alalla kustannustehokkuuden puutetta ja investointien esteitä. Kustannustehokkuuteen liittyviä ongelmia on havaittu säännöllisesti myös energiatehokkuutta koskevissa tarkastuksissa. Ydinenergia-alan tarkastuksissa on havaittu merkittäviä viivästyksiä ja kustannusten kasvua. Tarkastuksissa on ilmennyt myös, että siirtyminen vähähiiliseen liikenteeseen ei ole edistynyt riittävästi. Ilmastonmuutokseen sopeutumisen osalta tarkastuksissa on keskitytty lähinnä tulviin. Tarkastajat havaitsivat ongelmia tulvien ehkäisyssä ja torjunnassa sekä tulvien johdosta toteutettavissa toimissa.

Esimerkiksi seuraavilla keskeisillä aloilla tarkastustyö on toistaiseksi ollut vähäistä: sopeutuminen ilmastonmuutokseen, EU:n ja kansalliset kasvihuonekaasuinventaarit, maantiiliikenteen päästöt ja maatalouden päästöt.

Yleiskatsauksessa nostetaan esiin seuraavat seitsemän suurinta haastetta: Energia- ja ilmastoasioiden hallinto, näyttöön perustuva päätöksenteko, energia-alan muutos, tutkimuksen ja innovoinnin tehokas hyödyntäminen, sopeutumistoimien suunnittelu ja toteutus, rahoitus sekä EU:n kansalaisten osallistaminen.

Toimittajille tiedoksi

Euroopan ilmasto on vuosina 2071-2100 hyvin erilainen kuin vuosina 1961-1990, jos lämpötila nousee kahdella celsiusasteella esiteolliseen aikaan verrattuna. Skenaario, jossa lämpötila nousee kahdella celsiusasteella, viittaa maapallon keskimääräiseen lämpötilaan: vaikka se toteutuisi, lämpötila nousee tietyillä alueilla selvästi yli kahdella celsiusasteella. Vuosiin 2071-2100 mennessä talvilämpötilat voivat nousta Skandinavian tietyissä osissa keskimäärin 5–8 celsiusastetta vuosien 1961-1990 lämpötiloihin verrattuna. Kesälämpötilat puolestaan voivat nousta suurimmassa osassa Espanjaa ja Pohjois-Skandinaviassa keskimäärin 3–4 celsiusastetta. Vuosiin 2071-20100 mennessä talvisadanta voi lisääntyä yli 25 prosenttia osissa Keski-Eurooppaa ja Skandinaviaa vuosiin 1961-1990 verrattuna.

Kesäsadanta voi puolestaan vähentyä yli 50 prosenttia suuressa osassa EU:n Välimeren puoleista rannikkoa.